

SL. No. : DD

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63]

Total No. of Questions : 63]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ: **16-S**

**CCE PR
UN-REVISED**

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8

[Total No. of Printed Pages : 8

Code No. : 16-S

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ
Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथम भाषा — संस्कृतम्

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Private Repeater)

ದಿನಾಂಕ : 23. 03. 2018]

[Date : 23. 03. 2018

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ-12-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 9-30 A.M. to 12-45 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 125]

[Max. Marks : 125

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು 63 ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು-ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು-ಹಿಮ್ಮುಖ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮೊಹರು (ಸೀಲ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು- ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
3. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯನಿಷ್ಠ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು-ಪಾಲಿಸಿ.
4. ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು-ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.
5. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು- ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವು ಸೇರಿದಂತೆ, ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯವನ್ನು-ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

छात्रं प्रति सामान्यनियमाः

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रिषष्टिः (63) वस्तुनिष्ठाः व्यक्तिनिष्ठाश्च प्रश्नाः सन्ति ।
2. इदं प्रश्नपत्रं विपरीतेन आवरणेन मुद्रिताङ्कमस्ति । परीक्षासमये प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुं कर्तव्यं । प्रश्नपत्रस्य पृष्ठानि पूर्णानि सन्ति इति पर्यालोचय ।
3. व्यक्तिनिष्ठानां वस्तुनिष्ठानाञ्च प्रश्नानां विषये निर्दिष्टाः नियमाः अनुपालनीयाः ।
4. प्रश्नानां प्रति अधिकतयाः अङ्काः पार्श्वे लिखिताः सन्ति ।
5. प्रश्नपत्रमुत्तरयितुं निर्धारिता समयावधिः प्रश्नपत्रस्य उपरि भागे लिखितः अस्ति । यस्मिन् पञ्चदशपलानि प्रश्नपत्रस्य पठनार्थं निर्धारितानि सन्ति ।

PR - 6004

[Turn over

इतः कर्तव्य

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्नपत्रमुद्घाटयितुमिति: कर्तव्य

Tear here

भाग: - A
(गद्य-पद्य-पूरकपाठाः)
(79 अङ्काः)

- I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत — 16 × 1 = 16
1. विज्ञानप्रदर्शिनी कया आयोजिता ?
 2. संस्कृतसाहित्ये ज्ञानपीठप्रशस्तिपुरस्कृतः कः ?
 3. इन्द्रः वज्रायुधेन कं जघान ?
 4. 'राधेयः' इति विश्रुतः कः ?
 5. मोक्षस्य प्राप्तिः केन भवति ?
 6. भारतमाता कैः पूजिता ?
 7. केसरी कुत्र राज्यं पालयति स्म ?
 8. वारिमुचः कीदृशं जलं पिबन्ति ?
 9. उमं बीजं केन विना निष्फलं भवति ?
 10. ध्रुवस्य पितुः नाम किम् ?
 11. द्यूतक्रीडायां के पराजिताः ?
 12. कः मुनिः त्यागधनः इति प्रसिद्धः ?
 13. सर्वोऽपि जीवराशिः कस्मात् बलं प्राप्नोति ?
 14. अघोरसंज्ञः कः ?
 15. ध्रुवः नारायणं साक्षात्कर्तुं कुत्र प्रस्थितः ?
 16. सम्पदः कं वृणते ?
- II. चतुर्थपदं लिखत — 4 × 1 = 4
17. वाग्भटः — अष्टाङ्गसङ्ग्रहः, चरकः — ।
 18. रमारमणः — विष्णुः, दाक्षायणीरमणः — ।
 19. हास्यम् — हासः, करुणः — ।
 20. नित्यस्नानेन — श्रीपुष्ट्यारोग्यवर्धनम्, आदित्यनमस्कारेण — ।

- III. लघूत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत — 5 × 2 = 10
21. सूर्यस्य विषये तैत्तिरीये किं लिखितमस्ति ?
22. डा० सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयः कदा कुत्र अजायत ?
23. अशरीरिणी वाणी का ?
24. दैवपुरुषकारयोः विषये भीष्मेण किम् उक्तम् ?

अथवा

मानवः निर्वेदं कथम् आप्नोति ? ततः सः किं कुरुते ?

25. दधीचिमुनेः तपोवनं वर्णयत ।
- IV. श्लोकातात्पर्यं कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत — 3 × 2 = 6
26. ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत् ।
तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ॥

अथवा

यस्तु सर्वाणि भूतानि आत्मन्येवानुपश्यति ।

सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ॥

27. यत्र कुत्र वा वयं समग्रभारते स्थिता
भाषयापि धर्मतय भिन्नमार्गमाश्रिताः ।
आदितय मध्यतस्तथान्ततय भारता
भारतीयभावनेति वृद्धिमेतु भारते ॥
28. इन्द्रः करीन्द्रमारुह्य राहुं कृत्वा पुरःसरम् ।
प्रायात् यत्राभवत् सूर्यः सहानेन हनूमता ॥
- V. कव्योः देश-काल-कृतीनां विषये लिखत — 2 × 3 = 6
29. विद्वान् हेच्०वि० नागराजराव् ।
30. भरतमुनिः ।

- VI. यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत — 3 × 3 = 9

31. सः महर्षिः धर्मात्मा उदारय ।
कः पाठः ? कः अवदत् ? धर्मात्मा कः ?
32. भगवन्, किमिच्छसि ? किमहं ददानि ?
कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

अथवा

सागर इव तिष्ठतु ते यशः ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कस्य यशः ?

33. रसे गन्धे न रज्यते ।
कः पाठः ? कः अवदत् ? कः न रज्यते ?

VII. दशवाक्यैः उत्तरं कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत — $4 \times 4 = 16$

34. 'नगाधिराजः' इति पाठे अमरनाथगुहाविषये का पुराणकथा अस्ति ? सङ्ग्रह्य लिखत ।
35. धारानगरस्य राजा मुञ्जः भोजं किमर्थं मारयितुं यतते ?

अथवा

वत्सराजः भोजं कथं रक्षति ? विवृणुत ।

36. 'मारुतेः महिमा' इति पाठे निरूपितं मारुतेः बाल्यजीवनं विवृणुत ।
37. डा० सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयस्य बाल्यं विद्याभ्यासं च विवृणुत ।

VIII. पद्यपूरणं कुरुत — $2 \times 4 = 8$

38. न चोरहार्यं
..... ।
.....
..... सर्वधनप्रधानम् ॥
39. दूरीकरोति
..... ।
.....
..... आतनोति ॥

IX. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा अनुच्छेदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरत — $4 \times 1 = 4$

40. डा० राधाकृष्णन् महाभागः क्रि०श० 1888 तमे वर्षे अजायत । आन्ध्रप्रदेशस्य चित्तूरुमण्डले विद्यमानः तिरुत्तणिग्रामः तस्य जन्मस्थानम् । अस्य पिता सर्वपल्ली वीरस्वामी । माता सीतम्मा । तस्य प्राथमिकविद्याभ्यासः तिरुत्तणिग्रामे अभवत् । सः भारतीयविद्यया संस्कृत्या च प्रभावितः आसीत् । विद्याभ्याससमये गुरुजनाः तं 'मेधावी छात्रः' इति प्रशंसन्ति स्म । सः दर्शनशास्त्रैः विशेषरूपेण आकृष्टः । अध्ययनानन्तरं सः स्वस्य अध्यापकवृत्तिं मद्रासनगरे प्रारभत । क्रि०श० 1918 तमे वर्षे एषः मैसूरुविश्वविद्यालये दर्शनशास्त्रस्य प्राध्यापकः अभवत् । क्रि०श० 1962 तमे वर्षे भारतस्य द्वितीयः राष्ट्राध्यक्षः बभूव । तस्य इच्छानुसारेण आदर्शशिक्षकस्य अस्य जन्मदिनम् अधुना 'शिक्षकदिनोत्सवः' इति आचर्यते ।

- i) राधाकृष्णन् महाभागः कदा अजायत ?
ii) राधाकृष्णन् महाभागस्य प्राथमिकविद्याभ्यासः कुत्र अभवत् ?
iii) विद्याभ्याससमये गुरुजनाः तं किमिति प्रशंसन्ति स्म ?
iv) भारतस्य द्वितीयः राष्ट्राध्यक्षः कः ?

भाग: - B

(व्याकरणविभागः)

(30 अङ्काः)

- X. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकं चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । सम्यक् उत्तरस्य चयनं कृत्वा क्रमाक्षरेणसह लिखत — 10 × 1 = 10
41. दशरथपुत्रः – अत्र एषः समासः वर्तते –
 (A) कर्मधारयः (B) तत्पुरुषः
 (C) द्विगुः (D) अव्ययीभावः ।
42. धेनुर्धावति – अत्र विसर्गस्थाने एषः आदेशः वर्तते –
 (A) रेफादेशः (B) उकारादेशः
 (C) सकारादेशः (D) लोपादेशः ।
43. गुरवे – अत्र एषा विभक्तिः वर्तते –
 (A) प्रथमा (B) द्वितीया
 (C) तृतीया (D) चतुर्थी ।
44. विधेयः – अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति –
 (A) विधेयी (B) विधयी
 (C) विधेया (D) विधिया ।
45. अत्र समूहेतरपदम् इदं भवति –
 (A) प्राप्तोदकः (B) प्रतिवर्षम्
 (C) फालचन्द्रः (D) प्रभूतसलिलम् ।
46. वर्तन्ते – अत्र एषः लकारः वर्तते –
 (A) लट् (B) लिट्
 (C) लृट् (D) लोट् ।
47. द्वेषः – अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति –
 (A) गीतिः (B) रीतिः
 (C) प्रीतिः (D) नीतिः ।
48. एतदुपरि – अत्र सन्धिविभजने रूपम् इदं भवति –
 (A) एत + उपरि (B) एतत् + उपरि
 (C) एतद + उपरि (D) एत + दुपरि ।
49. ओजः – अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति –
 (A) कान्तिः (B) क्रान्तिः
 (C) शान्तिः (D) भ्रान्तिः ।
50. एषु व्याकरणशुद्धं वाक्यम् इदं भवति –
 (A) वीरं युद्धं रोचते (B) वीराय युद्धं रोचते
 (C) वीरेण युद्धं रोचते (D) वीरस्य युद्धं रोचते ।

51. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत — 2 × 1 = 2
- a) सुधा पाठं पठित्वा लिखति ।
- b) छात्रः शालां गतवान् ।
52. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत — 2 × 1 = 2
- a) बालकः धावति ।
- b) मया जलं पीतम् ।
53. रेखाङ्कितपदम् अवलम्ब्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत — 2 × 1 = 2
- a) सिंहः वने वसति ।
- b) शल्यकर्णौ रथारोहणं कुरुतः ।
54. सन्धिं विभज्य नाम लिखत — 2 × 1 = 2
- a) तच्चेष्टया
- b) पुत्रोऽहम् ।
55. लिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत — 2 × 1 = 2
- a) राजन्
- b) उपनिषदा ।
56. लकारपुरुषवचनानि लिखत — 2 × 1 = 2
- a) याचसे
- b) लिखतु ।
57. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत — 2 × 1 = 2
- a) धनधान्यतैललवणानि
- b) कपिशार्दूलः ।
- XI. वाक्ये विद्यमानं अलङ्कारं सलक्षणं विवृणुत — 3
58. सैन्धवमानय ।
- XII. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत — 3
59. स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः ।

भाग: - C**(रचनाविभागः)****(16 अङ्काः)**

XIII. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत — 3

60. मानवसु प्रतुडुन वुतुतततततत- तततततततु. इततुततत तततत ततततततततततु वततुततुततुततु. ततततततततततु तततततततु ततततततततततु ततततततततततु-तुतततुततुततुततु.

Man should exercise everyday. His health improves as a result of this.

A healthy man attains happiness in his life.

XIV. कर्णतकततततु, तततुतततततु वत अनुवततु कुरुत — 3

61. ततततततु: कृतुततुततुततु: ततु: वततुतु । तततुतु ततुतु: कृतुततुतुतुतु तनुततुतु: तुतनुतु । ततु: कृतुतुतुतुतु ततुततु: तुव तृशुततु ।

XV. ततुतु लतुततु — 5

62. तुनतुतुतु वततुतुतु तुतुतुतु वतुतुतुतुतुतुतु ततुतु वततुतुतुतुतुतु लतुततु ।

अथवा

तुतुतुकततुतुतुतुतु ततुतुतुतुतुतुतु लतुततु ।

XVI. 63. तुकं वतुतुतुतु ततुतुतुतुतुतु तुतुतुतुतु लतुततु — 5

i) ततुतुतुतुतुतुतुतुतु

ii) तुतुतुतुतुतुतुतुतु

iii) तुतुतुतुतुतुतुतु ।

